

## 1011

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY<sup>1)</sup>

z dnia 17 lipca 2009 r.

## w sprawie Krajowego Programu Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego

Na podstawie art. 189 ust. 3 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. — Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.<sup>2)</sup>) zarządza się, co następuje:

## Rozdział 1

## Przepisy ogólne

§ 1. Krajowy Program Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego, zwany dalej „Krajowym Programem Szkolenia”, określa sposób organizacji i prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji, a w szczególności:

- 1) organizację i funkcjonowanie systemu szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 2) metodologię prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 3) kryteria i sposób selekcji, kwalifikacji, certyfikacji oraz motywacji personelu zatrudnionego w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) Krajowym Programie Ochrony Lotnictwa Cywilnego — rozumie się przez to Krajowy Program Ochrony Lotnictwa Cywilnego, ustalony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego realizującego zasady ochrony lotnictwa (Dz. U. Nr 116, poz. 803 oraz z 2009 r. Nr 94, poz. 769);
- 2) cyklu szkoleniowym — rozumie się przez to okres obejmujący dwa lata kalendarzowe, w czasie którego prowadzone są szkolenia dla osób, o których mowa w § 5 pkt 6, trwający co najmniej 10 miesięcy, jednak nie dłużej niż 12 miesięcy;
- 3) podmiocie prowadzącym szkoleniową działalność gospodarczą w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego — rozumie się przez to podmiot, który spełnia wymagania formalne do przeprowadzenia szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego, o których mowa w rozporządzeniu;
- 4) pomocy dydaktycznej — rozumie się przez to zaplecze dydaktyczne organizatora szkolenia uwzględniające w szczególności wyposażenie

specjalistyczne sal i obiektów przeznaczonych do szkolenia praktycznego, wyposażenie audiowizualne obiektów szkoleniowych, komputerowe prezentacje multimedialne i filmy szkoleniowe, rysunki, wykresy, modele, przykłady rozwiązań praktycznych oraz literaturę specjalistyczną;

- 5) szkoleniu z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego — rozumie się przez to szkolenie organizowane w ramach służb podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, organów podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w podmiotach prowadzących szkoleniową działalność gospodarczą w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego oraz w podmiotach prowadzących lotniczą działalność gospodarczą w zakresie określonym w rozporządzeniu;
- 6) operatorze kontroli bezpieczeństwa — rozumie się przez to pracownika służby ochrony lotniska, specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej lub funkcjonariusza Straży Granicznej wykonującego czynności kontroli bezpieczeństwa realizowane w sytuacjach określonych w przepisach prawa wspólnotowego lub Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego i zgodnie z wymogami określonymi w tych przepisach;
- 7) Prezesie Urzędu — rozumie się przez to Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

§ 3. 1. Krajowy Program Szkolenia ma na celu stworzenie warunków umożliwiających osobom:

- 1) zatrudnionym w podmiotach prowadzących lotniczą działalność gospodarczą i jednocześnie posiadającym samodzielny dostęp do strefy zastrzeżonej lotniska,
- 2) zatrudnionym w podmiotach prowadzących lotniczą działalność gospodarczą wykonującym obowiązki w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego wynikające z Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego,
- 3) innym niż te, o których mowa w pkt 1 i 2, a wykonującym obowiązki dotyczące środków kontroli w zakresie ochrony wynikające z Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego

— zdobycie i utrzymanie odpowiednich kwalifikacji w zakresie wykonywanych czynności służbowych z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji.

2. W celu zdobycia kwalifikacji, o których mowa w ust. 1, stosuje się następujące etapy postępowania:

- 1) weryfikacja zatrudnionego personelu dla zapewnienia skutecznej realizacji Krajowego Programu Szkolenia;

<sup>1)</sup> Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej — transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. Nr 216, poz. 1594).

<sup>2)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1008, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1829, z 2007 r. Nr 50, poz. 331 i Nr 82, poz. 558, z 2008 r. Nr 97, poz. 625, Nr 144, poz. 901, Nr 177, poz. 1095, Nr 180, poz. 1113 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 42, poz. 340.

- 2) zapoznanie personelu z przepisami i procedurami oraz sprzętem wykorzystywanym w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji, mające na celu podniesienie świadomości osób zatrudnionych w podmiotach prowadzących lotniczą działalność gospodarczą o zagrożeniach aktami bezprawnej ingerencji w lotnictwie cywilnym;
- 3) szkolenie teoretyczne i praktyczne zapewniające aktualną wiedzę i motywację do realizacji zadań w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego.

§ 4. Prezes Urzędu może uznać każde szkolenie dotyczące ochrony lotnictwa cywilnego, w tym przeprowadzane przez Wspólnotę Europejską, Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) oraz inne międzynarodowe organizacje lotnicze, za równoważne odpowiedniemu szkoleniu określone w rozporządzeniu, jeżeli zakres merytoryczny tego szkolenia będzie odpowiadał odpowiedniemu szkoleniu określone w rozporządzeniu.

## Rozdział 2

### Weryfikacja w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego

§ 5. Weryfikacji w zakresie spełnienia wymagań, o których mowa w § 6 ust. 1, przed dopuszczeniem do wykonywania obowiązków służbowych podlegają następujące kategorie osób:

- 1) kategoria 1 — osoby kierujące ochroną lotnictwa cywilnego w podmiotach prowadzących lotniczą działalność gospodarczą;
- 2) kategoria 2 — audytorzy wewnętrzni kontroli jakości w zakresie ochrony lotnictwa;
- 3) kategoria 3 — instruktorzy ochrony lotnictwa cywilnego, zwani dalej „instruktorami”;
- 4) kategoria 4 — operatorzy kontroli bezpieczeństwa;
- 5) kategoria 5 — pracownicy służby ochrony lotniska nie wykonujący obowiązków operatorów kontroli bezpieczeństwa, lecz realizujący inne zadania w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego oraz pracownicy specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej nie wykonujący obowiązków operatorów kontroli bezpieczeństwa, lecz realizujący inne zadania w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego na rzecz podmiotów prowadzących lotniczą działalność gospodarczą;
- 6) kategoria 6 — członkowie załóg statków powietrznych;
- 7) kategoria 7 — pracownicy podmiotów prowadzących lotniczą działalność gospodarczą wykonujący zadania w zakresie obsługi naziemnej pasażerów i bagażu;
- 8) kategoria 8 — pracownicy podmiotów prowadzących lotniczą działalność gospodarczą wykonujący zadania w zakresie obsługi naziemnej ładunków, przesyłek kurierskich, ekspresowych i poczty;
- 9) kategoria 9 — pracownicy podmiotów prowadzących lotniczą działalność gospodarczą wykonujący zadania w zakresie sprzątnięcia pokładów statków powietrznych, zaopatrzenia pokładowego statków powietrznych, w tym zaopatrzenia w paliwo;

10) kategoria 10 — pracownicy podmiotów wyznaczonych jako zarejestrowani agenci, znani nadawcy lub organ pocztowy wykonujący zadania związane z obsługą ładunków, przesyłek kurierskich, ekspresowych i poczty przeznaczonych do transportu drogą lotniczą;

11) kategoria 11 — kontrolerzy ruchu lotniczego;

12) kategoria 12 — funkcjonariusze i pracownicy cywilni Służby Celnej, Straży Granicznej i Policji pełniący służbę na terenie lotniska;

13) kategoria 13 — żołnierze, funkcjonariusze i pracownicy cywilni służb podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, pełniący służbę na lotniskach współużytkowanych i posiadający dostęp do strefy zastrzeżonej lotniska.

§ 6. 1. Osoby zaliczone do kategorii osób, o których mowa w § 5, powinny spełniać następujące wymagania, w szczególności:

- 1) posiadać obywatelstwo polskie lub obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) — strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 2) posiadać pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) nie być skazanym prawomocnym wyrokiem sądu za umyślnie popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 4) posiadać nienaganą opinię służbową.

2. Szczególne wymagania dla kandydatów do pracy w służbie ochrony lotniska oraz w specjalistycznej uzbrojonej formacji ochrony kandydujących do wykonywania zadań w zakresie ochrony lotnictwa określają przepisy o ochronie osób i mienia oraz Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do żołnierzy, funkcjonariuszy i pracowników Służby Celnej, służb podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej oraz organów podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

§ 7. Podmiot prowadzący lotniczą działalność gospodarczą wprowadza do akt osobowych osób zaliczonych do kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 1—11, informacje dotyczące odbytych szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego, a w szczególności kopie uzyskanych certyfikatów i dyplomów, potwierdzone przez pracodawcę lub osobę przez niego upoważnioną za zgodność z oryginałem.

## Rozdział 3

### Rodzaje i zakres szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego

§ 8. W zakresie ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji wyróżnia się następujące rodzaje szkoleń:

- 1) świadomości ochrony lotnictwa;
- 2) kierunkowe;
- 3) specjalistyczne:
  - a) podstawowe,
  - b) doskonalące.

§ 9. 1. Szkoleniu świadomości ochrony lotnictwa podlegają wszystkie kategorie osób, o których mowa w § 5.

2. Szkoleniu świadomości ochrony lotnictwa podlegają ponadto osoby, którym wydawane są przepustki, o których mowa w § 18 ust. 1 Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego.

3. Szkolenie świadomości ochrony lotnictwa ma na celu zapoznanie uczestników szkolenia z aktualnymi zagrożeniami w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego oraz sposobami przeciwdziałania tym zagrożeniom.

4. Program szkolenia świadomości ochrony lotnictwa obejmuje w szczególności:

- 1) genezę i istotę terroryzmu międzynarodowego;
- 2) zagrożenia w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 3) przegląd obowiązujących uregulowań prawnych w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 4) cele i organizację systemu ochrony lotnictwa cywilnego;
- 5) informacje na temat rodzajów przedmiotów zabronionych do wnoszenia na teren strefy zastrzeżonej lotniska i przewozu w bagażu kabinowym i rejestrowanym pasażera, mogących stanowić zagrożenie dla lotnictwa cywilnego;
- 6) informacje na temat zasad kontroli dostępu do strefy operacyjnej i zastrzeżonej lotniska, kontroli bezpieczeństwa pasażerów i personelu udającego się do strefy zastrzeżonej lotniska;
- 7) zasady poruszania się w strefie zastrzeżonej lotniska i częściach krytycznych strefy zastrzeżonej;
- 8) sposób reagowania w przypadku wystąpienia:
  - a) sytuacji mogącej stanowić zagrożenie dla lotnictwa cywilnego,
  - b) aktu bezprawnej ingerencji w lotnictwie cywilnym;
- 9) informacje o danych kontaktowych służb ochrony oraz zasadach powiadamiania ich o zagrożeniach.

5. Szkolenie świadomości ochrony lotnictwa prowadzi się ponadto zgodnie z pkt 12.3 załącznika do rozporządzenia 2320/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. ustanawiającego wspólne zasady w dziedzinie bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego — Deklaracja międzyinstytucjonalna (Dz. Urz. WE L 355 z 30.12.2002; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 7, str. 181).

6. Szkolenie, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza, z zastrzeżeniem § 18 ust. 1 Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego, pracodawca, podmiot prowadzący lotniczą działalność gospodarczą lub prowadzący szkoleniową działalność gospodarczą w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego w terminie 1 miesiąca od dnia zatrudnienia lub rozpoczęcia pełnienia służby na danym lotnisku.

7. Koszty szkolenia, o którym mowa w ust. 1, ponosi pracodawca.

§ 10. 1. Szkoleniu kierunkowemu podlegają wszystkie kategorie osób, o których mowa w § 5.

2. Szkolenie kierunkowe obejmujące znajomość zagadnień poszczególnych modułów szkoleniowych prowadzi się w zakresie i z częstotliwością zależną od kategorii osób szkolonych, przy czym:

- 1) dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 1 i 3 — nie rzadziej niż raz na rok;
- 2) dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 6 — nie rzadziej niż raz na 2 lata;
- 3) dla pozostałych kategorii osób — nie rzadziej niż raz na 3 lata.

3. Zakres szkolenia kierunkowego w odniesieniu do zawarcia w nim poszczególnych modułów szkoleniowych, jakim podlegają kategorie osób, o których mowa w § 5 pkt 1—3, uzależnia się od zakresu merytorycznych obowiązków, które mają realizować te kategorie osób.

4. Zakres tematyczny modułów szkoleń kierunkowych dla poszczególnych kategorii osób, o których mowa w § 5, określa załącznik do rozporządzenia.

5. Szkolenia kierunkowe dla wszystkich kategorii osób z wyłączeniem kategorii osób, o której mowa w § 5 pkt 6, przeprowadza pracodawca, podmiot prowadzący lotniczą działalność gospodarczą lub podmiot prowadzący szkoleniową działalność gospodarczą w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego w najszerszym możliwym terminie, nieprzekraczającym 9 miesięcy od dnia zatrudnienia lub rozpoczęcia pełnienia służby na danym lotnisku.

6. Szkolenie kierunkowe dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 6, przeprowadza pracodawca, podmiot prowadzący lotniczą działalność gospodarczą lub podmiot prowadzący szkoleniową działalność gospodarczą w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego przed dopuszczeniem tych kategorii osób do wykonywania obowiązków na pokładzie statku powietrznego.

7. Koszt szkolenia, o którym mowa w ust. 1, ponosi pracodawca.

§ 11. 1. Szkoleniu specjalistycznemu podstawowemu, o którym mowa w § 8 pkt 3 lit. a, podlegają kategorie osób, o których mowa w § 5 pkt 2—4.

2. Szkoleniu specjalistycznemu podstawowemu mogą podlegać kategorie osób, o których mowa w § 5 pkt 1, 5—13, w zależności od potrzeb, ze szczególnym uwzględnieniem nowych zagrożeń dla lotnictwa cywilnego lub stosowania nowych technik i narzędzi zapewniających ochronę lotnictwa cywilnego.

3. Dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 2—4, szkolenie specjalistyczne podstawowe przeprowadza się przed podjęciem pracy na danym stanowisku pracy.

§ 12. 1. Szkoleniu specjalistycznemu doskonalącemu, o którym mowa w § 8 pkt 3 lit. b, podlegają kategorie osób, o których mowa w § 5 pkt 4.

2. Dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, szkolenia specjalistyczne doskonalące przeprowadza się po raz pierwszy w terminie 30 miesięcy od dnia zatwierdzenia, o którym mowa w § 26 ust. 5, a następnie w terminie nieprzekraczającym 30 miesięcy od dnia ukończenia ostatniego szkolenia specjalistycznego doskonalącego.

§ 13. 1. Program szkolenia specjalistycznego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 2, obejmuje w szczególności:

- 1) szczegółowe omówienie przepisów w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego oraz metod i środków stosowanych dla ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji;
- 2) podstawy prawne i organizację systemu kontroli jakości w Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 3) obowiązki i uprawnienia audytorów kontroli jakości;
- 4) metodologię w zakresie planowania, prowadzenia i raportowania wykonywanych czynności kontroli jakości;
- 5) standardy dotyczące czynności audytorskich.

2. Program szkolenia specjalistycznego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 3, obejmuje w szczególności:

- 1) rolę instruktora ochrony lotnictwa cywilnego;
- 2) podstawowe zasady dydaktyki, prawidłowości procesu uczenia się, nauczania i instruowania;
- 3) środki dydaktyczne i formy szkolenia;
- 4) metodologię przygotowania, organizacji i prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 5) przygotowanie materiałów i pomocy dydaktycznych;
- 6) metodykę oceny opanowania przekazanej podczas szkolenia wiedzy i umiejętności;
- 7) zasady opracowywania pytań i zadań do egzaminów końcowych;
- 8) kontrolę jakości procesów szkoleniowych.

3. Program szkolenia specjalistycznego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, obejmuje w szczególności:

- 1) międzynarodowe i krajowe regulacje prawne w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji;

2) system kontroli dostępu do strefy operacyjnej oraz strefy zastrzeżonej lotniska;

3) kontrolę manualną osób i bagażu kabinowego i rejestrowanego;

4) kontrolę bezpieczeństwa bagażu kabinowego i rejestrowanego, w tym przy użyciu urządzenia rentgenowskiego;

5) kontrolę bezpieczeństwa osób, w tym przy użyciu stacjonarnego i ręcznego wykrywacza metali;

6) kontrolę bezpieczeństwa ładunków, przesyłek kurierskich i ekspresowych oraz poczty;

7) umiejętność zachowania się w przypadku wykrycia przedmiotów, o których mowa w § 9 ust. 4 pkt 5;

8) kształtowanie umiejętności prawidłowej analizy i interpretacji obrazów rentgenowskich bagażu i ładunków pod względem wykrywania przedmiotów, o których mowa w § 9 ust. 4 pkt 5.

4. Kształtowanie umiejętności, o których mowa w ust. 3 pkt 8, powinno odzwierciedlać zakres zadań dotyczących kontroli bezpieczeństwa, realizowanych przez osoby zaliczone do kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4.

5. Szkolenie specjalistyczne przeprowadza pracodawca, podmiot prowadzący lotniczą działalność gospodarczą lub podmiot prowadzący szkoleniową działalność gospodarczą w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego.

6. Koszty szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 3, pokrywa pracodawca.

§ 14. 1. Szkolenia, o których mowa w § 8, są realizowane w szczególności w następujących formach:

- 1) zajęcia stanowiskowe;
- 2) wykłady i ćwiczenia;
- 3) seminaria tematyczne;
- 4) kształcenie z zastosowaniem multimedialnych systemów komputerowych.

2. Szkolenia, o których mowa w § 8 pkt 3 lit. a, dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, są prowadzone przynajmniej przy użyciu technik, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4.

3. Szkolenia, o których mowa w § 8 pkt 3 lit. b, dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, są prowadzone przynajmniej przy użyciu technik, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 4.

§ 15. 1. Zajęcia stanowiskowe polegają na wykonywaniu pomocniczych czynności oraz obserwacji czynności realizowanych na stanowisku pracy, do którego objęcia przeznaczona jest osoba szkolona.

2. Osoba uczestnicząca w zajęciach stanowiskowych podlega ocenie instruktora, pod którego kierunkiem była szkolona.

3. Ocena, o której mowa w ust. 2, wydana w formie pisemnej ma charakter opisowy i powinna zawierać jednoznaczne sformułowanie oceniające, czy osoba szkolona może przystąpić do samodzielnej pracy na danym stanowisku związanym z ochroną lotnictwa cywilnego.

§ 16. 1. Wykłady i ćwiczenia polegają na przekazaniu wiedzy teoretycznej oraz praktycznym zweryfikowaniu zakresu jej zrozumienia i umiejętności praktycznego zastosowania przez osobę podlegającą szkoleniu.

2. Wykłady mają formę ustnego przekazu informacji, a w zależności od potrzeb mogą być prowadzone z wykorzystaniem środków multimedialnych.

3. Ćwiczenia mają formę zajęć praktycznych, realizowanych w oparciu o przygotowane wzorce formularzy, pomoce dydaktyczne oraz zagadnienia problemowe wymagające pracy zespołowej, z uwzględnieniem tematyki prowadzonego wykładu.

§ 17. Seminaria tematyczne stanowią wspomaganie procesu szkolenia, w szczególności w odniesieniu do szkoleń kierunkowych lub specjalistycznych.

#### Rozdział 4

### **Organizacja szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego oraz sposób oceny ich uczestników**

§ 18. 1. Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego przeprowadzają instruktorzy, wpisani przez Prezesa Urzędu na listę instruktorów ochrony lotnictwa cywilnego, zwaną dalej „listą”.

2. Na listę wpisywani są instruktorzy wyznaczeni przez Prezesa Urzędu na wniosek:

- 1) ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz służb podległych lub nadzorowanych przez tego ministra;
- 2) Ministra Obrony Narodowej oraz służb podległych lub nadzorowanych przez tego ministra;
- 3) ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz służb podległych lub nadzorowanych przez tego ministra;
- 4) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 5) podmiotu prowadzącego lotniczą działalność gospodarczą;
- 6) podmiotu prowadzącego szkoleniową działalność gospodarczą w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego.

§ 19. 1. Instruktorzy ubiegający się o wpis na listę powinni spełniać następujące wymagania:

- 1) nie być skazani prawomocnym wyrokiem sądu za umyślnie popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, potwierdzone kopią informacji o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego, opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed jej złożeniem;

2) posiadać poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych o klauzuli co najmniej „zastrzeżone”;

3) posiadać udokumentowaną znajomość krajowych i międzynarodowych uregulowań prawnych z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego, ze szczególnym uwzględnieniem Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego;

4) posiadać doświadczenie i wiedzę w zakresie funkcjonowania ochrony podmiotów prowadzących lotniczą działalność gospodarczą uzyskane w wyniku co najmniej rocznego zatrudnienia na stanowisku związanym z ochroną lotnictwa cywilnego;

5) posiadać kwalifikacje w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego, potwierdzone ukończeniem krajowego lub zagranicznego szkolenia dla instruktorów, lub co najmniej jednego z następujących szkoleń:

- a) audytor lub inspektor kontroli jakości w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego,
- b) zarządzanie ochroną lotnictwa cywilnego,
- c) zarządzanie ochroną lotnictwa cywilnego w sytuacjach kryzysowych,
- d) ochrona portu lotniczego,
- e) ochrona przewoźnika,
- f) ochrona ładunków towarowych lub zaopatrzenia pokładowego.

2. W przypadku prowadzenia szkoleń, o których mowa w § 8 pkt 3, dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, oprócz wymagań, o których mowa w ust. 1, instruktorzy powinni posiadać co najmniej 3-letnie doświadczenie w zakresie prowadzenia kontroli bezpieczeństwa osób i bagażu w transporcie lotniczym oraz posiadać certyfikat operatora kontroli bezpieczeństwa, o którym mowa w § 26 ust. 2.

3. Wniosek, o którym mowa w § 18 ust. 2, powinien zawierać udokumentowane potwierdzenie spełnienia przez instruktora wymagań, o których mowa w ust. 1.

4. W odniesieniu do instruktorów zgłoszonych przez podmiot, o którym mowa w § 18 ust. 2 pkt 1 i 4, będących funkcjonariuszami nie ma zastosowania wymóg udokumentowania spełnienia wymagania, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

5. Prezes Urzędu, na wniosek:

- 1) ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz służb podległych lub nadzorowanych przez tego ministra,
- 2) Ministra Obrony Narodowej oraz służb podległych lub nadzorowanych przez tego ministra,
- 3) ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz służb podległych lub nadzorowanych przez tego ministra,
- 4) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

- 5) podmiotu prowadzącego lotniczą działalność gospodarczą,
- 6) podmiotu prowadzącego szkoleniową działalność gospodarczą w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego

— może, na czas nieprzekraczający 12 miesięcy, wpisać na listę osobę niespełniającą wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 2—5, jeżeli doświadczenie oraz wiedza fachowa tej osoby dają rękojmię należytego wypełniania zadań.

6. Instruktorzy wpisani na listę w sposób, o którym mowa w ust. 5, powinni spełnić wymagania, o których mowa w ust. 1 pkt 2—5, w terminie 12 miesięcy od dnia wpisania na listę.

7. W razie upływu terminu, o którym mowa w ust. 6, instruktor zostaje skreślony z listy.

8. W przypadku zaistnienia sytuacji, o której mowa w ust. 7, instruktor nie może zostać powtórnie wpisany na listę w sposób, o którym mowa w ust. 5.

§ 20. Prezes Urzędu skreśla instruktora z listy w przypadku:

- 1) rezygnacji złożonej w formie pisemnej Prezesowi Urzędu;
- 2) zaprzestania spełniania chociażby jednego z wymogów, o których mowa w § 19 ust. 1;
- 3) wniosku podmiotów albo organów, o których mowa w § 18 ust. 2;
- 4) upływu terminu, o którym mowa w § 19 ust. 6.

§ 21. Do zadań instruktorów należy w szczególności:

- 1) właściwy dobór środków metodycznych, stosowny do celu, treści i rodzaju szkolenia, a także ich dostosowanie do poziomu wiedzy i umiejętności uczestników szkolenia;
- 2) przygotowanie pomocy dydaktycznych;
- 3) dbałość o właściwą formę szkolenia oraz wysoki poziom prowadzonych szkoleń;
- 4) stosowanie aktywizujących form szkolenia w postaci dyskusji oraz ćwiczeń grupowych;
- 5) bieżąca ocena postępów osób szkolonych prowadzona między innymi w formie pytań sprawdzających opanowanie materiału szkoleniowego;
- 6) opracowanie i stosowanie obiektywnych metod pomiaru efektywności szkoleń;
- 7) przestrzeganie zasad sprawiedliwego i obiektywnego ocenienia uczestników szkolenia;
- 8) współudział w przygotowaniu rocznego sprawozdania z przeprowadzonych szkoleń;
- 9) zapewnienie poufności indywidualnych ocen uczestników szkolenia.

§ 22. 1. Podmioty i organy, o których mowa w § 18 ust. 2 pkt 1—3, 5 i 6, wyznaczają, w porozumieniu z Prezesem Urzędu, wewnętrznych koordynatorów szkolenia.

2. Podmioty i organy, o których mowa w § 18 ust. 2 pkt 1—3, 5 i 6, określają wymagania, jakie powinni spełniać wewnętrzni koordynatorzy szkolenia, przy czym nie mogą oni spełniać wymagań niższych niż te, o których mowa w § 6 ust. 1.

§ 23. 1. Do właściwości wewnętrznego koordynatora szkolenia należy:

- 1) prowadzenie dokumentacji z realizowanych szkoleń;
- 2) koordynacja realizacji obowiązków wynikających z Krajowego Programu Szkolenia w podmiocie lub organie, który wyznaczył danego koordynatora;
- 3) opracowywanie rocznego ramowego planu szkoleń;
- 4) przygotowywanie rocznego sprawozdania z przeprowadzonych szkoleń, uwzględniającego w szczególności dane dotyczące liczby przeprowadzonych szkoleń, ich rodzaju oraz liczby uczestników wraz z informacją o liczbie osób, które zaliczyły oraz niezaliczyły poszczególnych szkoleń.

2. Do właściwości wewnętrznego koordynatora szkolenia w podmiotach i organach, o których mowa w § 18 ust. 2 pkt 1—3, należy ponadto wydawanie lub nadzór nad wydawaniem certyfikatów ukończenia szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego dla osób zatrudnionych lub wykonujących obowiązki w tych podmiotach.

3. Wewnętrzny koordynator szkolenia przekazuje Prezesowi Urzędu:

- 1) roczny ramowy plan szkoleń — w terminie do dnia 2 listopada każdego roku kalendarzowego na rok następny;
- 2) roczne sprawozdanie z przeprowadzonych szkoleń — w terminie do dnia 15 stycznia każdego roku za rok poprzedni;
- 3) informację o planowanym szkoleniu — w terminie nie krótszym niż 14 dni przed dniem rozpoczęcia szkolenia;
- 4) wyniki kontroli wewnętrznej w zakresie szkoleń — niezwłocznie po jej przeprowadzeniu.

4. Roczny ramowy plan szkoleń dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 6, może zostać przekazany bez dochowania terminu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, jednak nie później niż 60 dni przed rozpoczęciem cyklu szkoleniowego opracowanego dla tej kategorii osób.

5. Przepisów ust. 3 pkt 3 i 4 nie stosuje się do wewnętrznych koordynatorów szkolenia, o których mowa w ust. 2.

§ 24. 1. Programy szkoleń w organach, o których mowa w § 18 ust. 2 pkt 1—3, formy i metody prowadzenia szkoleń, sposób prowadzenia ewidencji kategorii osób szkolonych, wyników szkolenia oraz sprawozdawczości uwzględniają specyfikę tych organów.

2. Organizator szkolenia przedstawia do zatwierdzenia Prezesowi Urzędu program szkolenia.

3. Program szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 1, podlega uzgodnieniu z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, przed przedstawieniem go do zatwierdzenia Prezesowi Urzędu.

4. Warunkiem zatwierdzenia, o którym mowa w ust. 2, jest przekazanie Prezesowi Urzędu dokumentacji w formie multimedialnej i papierowej, uwzględniającej wszystkie zagrożenia:

- 1) o których mowa w § 9 ust. 4 — w przypadku szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 1;
- 2) przewidziane dla poszczególnych modułów szkoleniowych, o których mowa w załączniku do rozporządzenia, z uwzględnieniem zakresu i specyfiki prowadzonej przez podmiot lotniczej działalności gospodarczej — w przypadku szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 2;
- 3) o których mowa w § 13 ust. 1 — w przypadku szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 3, dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 2;
- 4) o których mowa w § 13 ust. 2 — w przypadku szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 3, dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 3;
- 5) o których mowa w § 13 ust. 3 — w przypadku szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 3, dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4.

5. Prezes Urzędu, w ramach sprawowanego nadzoru, o którym mowa w rozdziale 5, może polecić uzupełnienie programu szkolenia, uwzględniając w szczególności nowe zagrożenia dla lotnictwa cywilnego lub wprowadzenie do przepisów dotyczących ochrony lotnictwa nowych technik i technologii w zakresie środków ochrony.

§ 25. 1. Zaliczenie szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 1, następuje poprzez złożenie egzaminu przeprowadzanego w formie pisemnej.

2. Zaliczenie szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 2 i 3, następuje poprzez złożenie egzaminu przeprowadzanego w formie:

- 1) ustnej;
- 2) pisemnej lub
- 3) sprawdzianu umiejętności praktycznych.

3. Zaliczenie szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 3, dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, następuje poprzez złożenie egzaminu w formie, o której mowa w ust. 2 pkt 1 lub 2 oraz pkt 3.

4. W odniesieniu do szkoleń, o których mowa w § 8 pkt 3 lit. a, egzamin dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, przeprowadza komisja egzaminacyjna powołana przez Prezesa Urzędu.

5. Komisja, o której mowa w ust. 4, jest powołana spośród osób wyróżniających się kwalifikacjami, wiedzą i doświadczeniem w zakresie ochrony lotnictwa.

6. Egzamin, o którym mowa w ust. 4, dla funkcjonariuszy służb podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych jest przeprowadzany w ośrodku szkolenia lub jednostce organizacyjnej, w której prowadzone było szkolenie.

7. Członkowie komisji, o której mowa w ust. 4, są powoływani na okres roku z możliwością ponownego powołania.

8. Prezes Urzędu może odwołać członka komisji, o której mowa w ust. 4, w każdej chwili, w przypadku stwierdzenia:

- 1) utraty wymaganych kwalifikacji;
- 2) rażącego naruszenia obowiązków;
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione umyślnie.

9. W celu zaliczenia szkoleń, o których mowa w § 8, jego uczestnik powinien uzyskać minimalny wynik 70 % możliwych do uzyskania punktów za udzielenie poprawnych odpowiedzi oraz pozytywnie zaliczyć sprawdzian umiejętności praktycznych, jeżeli ten sprawdzian jest częścią egzaminu.

10. W przypadku prowadzenia sprawdzianu umiejętności praktycznych jako części egzaminu zaliczającego szkolenie, o którym mowa w § 8 pkt 3 lit. a, wymagane minimum uzyskanych punktów pozwalające na uzyskanie oceny pozytywnej jest ustalane przez Prezesa Urzędu w odstępach czasu nie dłuższych niż 9 miesięcy od dnia ostatniego ustalenia tego minimum.

11. Minimalny poziom punktów niezbędny do uzyskania oceny pozytywnej ze sprawdzianu umiejętności praktycznych jest ogłaszany przez Prezesa Urzędu w formie obwieszczenia i publikowany w Dzienniku Urzędowym Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

12. W przypadku niezaliczenia szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 2, jego uczestnik powtarza zaliczenie w terminie ustalonym przez prowadzącego szkolenie, jednakże nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia poprzedniego egzaminu.

13. Ponowne niezaliczenie szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 2, powoduje:

- 1) konieczność powtórzenia i zaliczenia szkolenia;
- 2) uniemożliwienie wykonywania zadań związanych z ochroną lotnictwa cywilnego do czasu zaliczenia szkolenia.

14. W przypadku niezaliczenia szkolenia specjalistycznego podstawowego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, ponowne zaliczenie tego szkolenia następuje w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu, nieprzekraczającym 2 miesięcy od dnia złożenia poprzedniego egzaminu.

15. W przypadku niezaliczenia szkolenia specjalistycznego podstawowego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 2 i 3, jego uczestnik powtarza zaliczenie w terminie ustalonym przez prowadzącego szkolenie, jednakże nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia poprzedniego egzaminu.

16. Ponowne niezaliczenie szkolenia, o którym mowa w ust. 14 i 15, powoduje konieczność powtórzenia i zaliczenia szkolenia.

17. W przypadku niezaliczenia szkolenia specjalistycznego doskonalącego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, jego uczestnik powtarza zaliczenie w terminie ustalonym przez prowadzącego szkolenie, nieprzekraczającym 1 miesiąca od dnia złożenia poprzedniego egzaminu.

18. Ponowne niezaliczenie szkolenia specjalistycznego doskonalącego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, powoduje uniemożliwienie wykonywania obowiązków operatora kontroli bezpieczeństwa.

§ 26. 1. W przypadku zaliczenia szkolenia uczestnik szkolenia otrzymuje certyfikat potwierdzający posiadanie wymaganych kwalifikacji w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego.

2. Certyfikat operatora kontroli bezpieczeństwa w przypadku szkolenia specjalistycznego podstawowego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, wydaje Prezes Urzędu.

3. Warunkiem wydania przez Prezesa Urzędu certyfikatu operatora kontroli bezpieczeństwa dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, jest ukończenie z wynikiem pozytywnym szkolenia specjalistycznego podstawowego, obejmującego zagadnienia określone w § 13 ust. 3, oraz zdanie egzaminu, o którym mowa w § 25 ust. 3, sprawdzającego wiedzę oraz umiejętności praktyczne.

4. W przypadku pozostałych szkoleń certyfikat wydaje organizator szkolenia.

5. Zatwierdzenie operatorów kontroli bezpieczeństwa następuje przez wpisanie na listę, o której mowa w § 6 ust. 3 Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego, oraz wydanie certyfikatu, o którym mowa w ust. 2.

§ 27. W odniesieniu do osób, które posiadają zaświadczenia ukończenia szkolenia zagranicznego właściwego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, Prezes Urzędu może odstąpić od obowiązku odbycia szkolenia krajowego pod warunkiem pozytywnego zdania egzaminu, o którym mowa w § 25 ust. 3.

## Rozdział 5

### Nadzór nad realizacją Krajowego Programu Szkolenia

§ 28. Prezes Urzędu sprawuje nadzór nad realizacją postanowień Krajowego Programu Szkolenia, w szczególności w zakresie:

- 1) sposobu i poziomu przekazywania wiedzy;
- 2) wyników szkolenia pod kątem uzyskanej wiedzy i zdobytych umiejętności;
- 3) kwalifikacji osób prowadzących szkolenia;
- 4) wyposażenia technicznego, przy którego użyciu odbywa się szkolenie;
- 5) pomocy dydaktycznych;
- 6) dokumentacji ze zrealizowanych szkoleń.

§ 29. W ramach nadzoru, o którym mowa w § 28, Prezes Urzędu przeprowadza kontrole obejmujące w szczególności:

- 1) przegląd wyników i dokumentacji szkoleniowej;
- 2) wizytacje w trakcie przeprowadzania szkoleń i egzaminów;
- 3) rozmowę z uczestnikami szkolenia.

§ 30. Przepisy § 28 i 29 stosuje się odpowiednio do jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych i Ministrowi Obrony Narodowej.

§ 31. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kontroli przestrzegania przepisów oraz decyzji z zakresu lotnictwa cywilnego (Dz. U. Nr 168, poz. 1640, z 2005 r. Nr 197, poz. 1638 oraz z 2007 r. Nr 18, poz. 111).

## Rozdział 6

### Przepisy przejściowe i końcowe

§ 32. 1. Programy szkoleń świadomości ochrony lotnictwa oraz szkoleń specjalistycznych opracowane na podstawie przepisów dotychczasowych podlegają dostosowaniu do wymogów określonych w rozporządzeniu w terminie 6 miesięcy od dnia jego wejścia w życie.

2. W przypadku niedostosowania programów szkoleń, o których mowa w ust. 1, do wymogów określonych w rozporządzeniu w terminie 6 miesięcy od dnia jego wejścia w życie programy te przestają obowiązywać.

3. Programy szkoleń podstawowych i doskonalących opracowane na podstawie przepisów dotychczasowych przestają obowiązywać z dniem wejścia w życie rozporządzenia.





**ZAKRES TEMATYCZNY MODUŁÓW  
SZKOLEŃ KIERUNKOWYCH****Moduł 1****Metody i środki ochrony lotniska**

- 1) Regulacje prawne dotyczące ochrony lotniska;
- 2) Informacje o lotnisku;
- 3) System ochrony lotniska;
- 4) Zadania służb ochrony na lotnisku (w tym patrolowanie);
- 5) Zakres odpowiedzialności służb uczestniczących w ochronie lotniska;
- 6) Zasady funkcjonowania i zakres odpowiedzialności zespołu ochrony i ułatwień lotniska;
- 7) Położenie stref ogólnodostępnych, operacyjnych, zastrzeżonych i części krytycznych stref zastrzeżonych;
- 8) System kontroli dostępu (w tym patrolowanie);
- 9) Sprzęt wykorzystywany do zapewnienia ochrony przed aktami nieprawnej ingerencji;
- 10) Zarządzanie kryzysowe;
- 11) Informowanie służb ochrony i organów państwowych o aktach nieprawnej ingerencji oraz o wydarzeniach mogących skutkować wystąpieniem aktu nieprawnej ingerencji.

**Moduł 2****Metody i środki ochrony przewoźnika lotniczego**

- 1) Regulacje prawne dotyczące ochrony przewoźnika lotniczego;
- 2) Odpowiedzialność przewoźnika lotniczego w zakresie ochrony przewozów;
- 3) Środki ochrony stosowane przed odlotem statku powietrznego;
- 4) Procedury odprawy biletowo-bagażowej i odprawy pokładowej;
- 5) Procedury łączenia pasażera z bagażem rejestrowanym;
- 6) Obsługa naziemna pasażerów tranzytowych i transferowych oraz ich bagażu;
- 7) Ochrona materiałów przewoźnika;
- 8) Ochrona bagażu rejestrowanego;
- 9) Zasady postępowania w stosunku do pasażerów niebezpiecznych i naruszających warunki przewozu;
- 10) Zasady przewozu broni oraz innych materiałów niebezpiecznych;
- 11) Metody postępowania z przedmiotami zabronionymi do przewozu w transporcie lotniczym;

- 12) Procedury w przypadku zagrożenia bombowego;
- 13) Przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym w lotnictwie cywilnym w przypadku wystąpienia aktu nieprawnej ingerencji;
- 14) Informowanie o zaistniałych sytuacjach kryzysowych w lotnictwie cywilnym.

**Moduł 3****Ochrona statku powietrznego**

- 1) Procedury ochrony w zakresie możliwości przebywania w pobliżu i na pokładzie statku powietrznego;
- 2) Procedury związane z plombowaniem i rozplombowaniem statku powietrznego;
- 3) Procedury sprawdzenia i przeszukania statku powietrznego;
- 4) Przedmioty zabronione do wnoszenia na teren strefy zastrzeżonej lotniska i przewozu w bagażu kabinowym i rejestrowanym pasażera, mogące stanowić zagrożenie dla lotnictwa cywilnego;
- 5) Procedury w odniesieniu do zaopatrzenia pokładowego przewoźnika, poczty służbowej;
- 6) Dodatkowe procedury ochrony w przypadku zaistnienia sytuacji wysokiego ryzyka;
- 7) Informowanie o incydentach.

**Moduł 4****Procedury ochrony związane z obsługą kabinową oraz wytwarzaniem i dostarczaniem zaopatrzenia pokładowego i innych dostaw**

- 1) Ochrona zaopatrzenia pokładowego;
- 2) Ochrona pomieszczeń wytwarzania zaopatrzenia pokładowego, składowania środków czystości wykorzystywanych do obsługi kabinowej i sprzątnięcia stref zastrzeżonych lotniska — system kontroli dostępu i kontroli bezpieczeństwa;
- 3) Ochrona pomieszczeń wytwarzania i magazynowania innych dostaw przewoźnika;
- 4) Przedmioty niebezpieczne mogące stanowić zagrożenie dla transportu lotniczego;
- 5) Procedury postępowania załogi z zaopatrzeniem pokładowym;
- 6) Stosowanie zabezpieczeń zaopatrzenia pokładowego (plomby);
- 7) Procedury przewozu i załadunku zaopatrzenia pokładowego.

**Moduł 5****Metody i środki ochrony ładunków, przesyłek kurierskich i ekspresowych oraz poczty**

- 1) Procedury przyjmowania ładunków do przewozu drogą lotniczą;
- 2) Ochrona zawartości ładunku przewożonego drogą lotniczą;

- 3) Obsługa naziemna ładunków;
- 4) Obsługa przesyłek kurierskich i ekspresowych oraz poczty. Zarejestrowany agent i znany nadawca;
- 5) Ochrona pomieszczeń do przechowywania ładunku, przesyłek kurierskich i ekspresowych oraz poczty;
- 6) Procedury ochrony transportu naziemnego;
- 7) Metody kontroli bezpieczeństwa (np. urządzenia rentgenowskie);
- 8) Przedmioty zabronione do wnoszenia na teren strefy zastrzeżonej lotniska i przewozu w bagażu kabinowym i rejestrowanym pasażera, mogące stanowić zagrożenie dla lotnictwa cywilnego;
- 9) Metody postępowania z przedmiotami zabronionymi, o których mowa w pkt 8;
- 10) Informowanie o incydentach.

### **Moduł 6**

#### **Zarządzanie sytuacjami kryzysowymi w lotnictwie cywilnym**

- 1) Definicja i klasyfikacja aktów bezprawnej ingerencji oraz sytuacji kryzysowych w lotnictwie cywilnym;
- 2) Zakres odpowiedzialności za przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym oraz w sytuacji wystąpienia aktu bezprawnej ingerencji;
- 3) Sposób zorganizowania i funkcjonowania centrum koordynacji antykryzysowej;
- 4) Tryb informowania o zaistnieniu sytuacji kryzysowej w lotnictwie cywilnym;
- 5) Zasady współpracy ze służbami biorącymi udział w opanowaniu sytuacji kryzysowej w lotnictwie cywilnym;
- 6) Ocena zagrożenia bombowego oraz sposób postępowania;
- 7) Zarządzanie kryzysowe w sytuacji aktu bezprawnej ingerencji skierowanego wobec statku powietrznego oraz obiektów lotniskowych;
- 8) Środki ochrony urządzeń o szczególnym znaczeniu dla wykonywanych operacji lotniczych;
- 9) Lokalizacja miejsc parkingowych statków powietrznych izolowanych ze względów bezpieczeństwa;
- 10) Ćwiczenia w zakresie przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym w lotnictwie cywilnym.

### **Moduł 7**

#### **Środki ochrony w trakcie sytuacji podwyższonego zagrożenia**

- 1) Dodatkowe środki ochrony w budynku terminalu oraz innych obszarach strefy ogólnodostępnej i zastrzeżonej lotniska;

- 2) Kontrola dostępu do poszczególnych stref zastrzeżonych lotniska;
- 3) Dodatkowe procedury ochrony w przypadku zaistnienia sytuacji wysokiego ryzyka w obrębie stref zastrzeżonych;
- 4) Ochrona statku powietrznego;
- 5) Kontrola bezpieczeństwa pasażerów i ich bagażu kabinowego;
- 6) Kontrola bagażu rejestrowanego;
- 7) Ochrona ładunków, przesyłek kurierskich i ekspresowych oraz poczty;
- 8) Ochrona zaopatrzenia pokładowego;
- 9) Informowanie o incydentach.

### **Moduł 8**

#### **Zarządzanie, szkolenia i kontrola jakości w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego**

- 1) Współczesne zagrożenia dla lotnictwa cywilnego;
- 2) Zadania osób odpowiedzialnych za zarządzanie ochroną lotnictwa cywilnego w podmiotach prowadzących lotniczą działalność gospodarczą;
- 3) Obowiązujące krajowe i międzynarodowe regulacje prawne w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 4) Analiza ryzyka w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 5) Wewnętrzny i zewnętrzny nadzór nad systemem ochrony podmiotów prowadzących lotniczą działalność gospodarczą;
- 6) System szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 7) Planowanie działań w sytuacjach kryzysowych w lotnictwie cywilnym.

### **Moduł 9**

#### **Metody i środki ochrony w zarządzaniu ruchem lotniczym**

- 1) Procedury ochrony w zarządzaniu ruchem lotniczym;
- 2) Procedury ochrony związane z przekazywaniem informacji o porwanym statku powietrznym za pomocą systemu AFTN;
- 3) Procedury ewakuacji obiektów Zarządzania Ruchem Lotniczym, uwzględniające konieczność reorganizacji ruchu lotniczego w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa tego ruchu;
- 4) Przekazywanie informacji o zagrożeniu.